ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ХАЛҚ ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

60110300 – МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ПСИХОЛОГИЯСИ ВА ПЕДАГОГИКАСИ

бакалавриат таълим йўналишининг

МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

Тошкент – 2022

ЎзР ОЎМТВ
Буйруқ № 302
"09" 09 2022 йил

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат педагогика университети.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги _____ бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2022 йил «28» 08 даги 5 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2022 йил «9» 09 даги 302 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълим вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби олий таълимнинг Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкаси ва касб стандартларига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Халқ таълим вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	***60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси бакалавриат таълим* йўналишининг умумий таснифи**	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.2.	*60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши. бўйича касбий фаолиятлари таснифи.....	5
1.2.1.	*60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	5
1.2.2.	*60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари.....	5
1.2.3.	*60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	Таълим йўналиши бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари.....	5
1.2.5.	*60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
1.2.6.	Таълим йўналиши бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари.....	8
1.2.7.	Таълимни давом эттириш имкониятлари.....	8
2.	**60110300 – *Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар.....**	8
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар.....	9
2.2.	Касбий компетенциялар.....	9
2.3.	Фанга доир компетенциялар.....	9
	Келишув варақаси.....	
	Малака талабини ишлаб чиқишда фойдаланилган касб стандарти.....	

1. *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш миллий малака рамкаси, касб стандартлари, кадрлар буюртмачилари талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб кундузги таълим шаклида амалга оширилади.

Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади.

Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

Бакалавриат ўқув дастурининг ҳажми таълим шакли (кундузги), фойдаланиладиган таълим технологияларидан қатъий назар 240 кредит бирлигини ташкил этади.

Бир ўқув йили учун бакалавриат таълим дастурининг хажми 60 кредитни ташкил этади.

Мазкур йўналиш доирасида ўқув дастурлари ўзаро яқин бўлган бакалавриат таълим йўналишлари бўйича асосий ва қўшимча мутахассислик (квалификация) бериш амалга оширилиши мумкин. Академик гуруҳ танлови асосидаги траекторияга кўра квалификация университет илмий кенгаши томонидан тасдиқланади. Қўшимча мутахассислик (квалификация) учун ўқув режанинг танлов фанлари таркибидан 40-60 кредит миқдорида ўқув ташкил қилиниши назарда тутилади.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

Малака талаби *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* таълим йўналиши бўйича бакалавриат тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди .

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаблари асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналиши(таркиби)нинг бакалавриат таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* йўналиши бўйича бакалаврнинг касбий фаолиятлари таснифи

1.2.1. *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

- Мактабгача таълим ташкилотиларида (давлат ва нодавлат), "Меҳрибонлик" уйларида психолог касб стандартига мувофиқ психолог мақомида педагогик фаолият олиб бориш;

- Мактабгача таълим ташкилотиларида (давлат ва нодавлат), "Меҳрибонлик" уйларида тарбиячи касб стандартига мувофиқ тарбиячи мақомида педагогик фаолият олиб бориш;

- ўрта махсус ва профессионал таълимда ўқитувчи касб стандартига мувофиқ ўрта махсус ва профессионал таълимда мутахассислик фанлари ўқитувчиси мақомида педагогик фаолият олиб бориш;

- Ўзбекистон Республикаси фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шуғулланиш;

Мактабгача таълим ташкилоти (давлат ва нодавлат); "Меҳрибонлик" уйлари; директори касб стандартига мувофиқ таълим муассасасини бошқариш;

- умумий ўрта таълим мактаби, профессионал таълим муассасалари, олий таълимда лаборант, кабинет мудири, оммавий ахборот воситалари, давлат бошқаруви органлари, бошқа давлат ва нодавлат муассасаларида касбий фаолият юритиш каби комплекс масалаларни мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари:

- таълим жараёни, ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари;

- таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикаси;

- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараённи ташкил этиш;

- мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари жараёнлари.

***60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:**

- мактабгача таълим ташкилотларида психолог, тарбиячи педагог бўлиб фаолият юритиши, ўрта прфессионал таълимнинг мактабгача таълим йўналиши бўйича техникумларда касбий фанлардан ўрнатилган тартибда дарс бериш;

- давлат ва нодавлат мактабгача таълим ташкилотларида психолог,тарбиячи педагог, услубчи бўлиб ишлаш;

давлат ва нодавлат мактабгача таълим ташкилотлари директори -раҳбари бўлиб ишлаш;

- таълим тизимида кабинет мудири, лаборант ва унга тенглаштирилган лавозимларда ишлаш;

- *мактабгача таълим фанлар йўналишидаги илмий-тадқиқот ташкилотларида кичик илмий ходим бўлиб ишлаш;*

- *маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари ҳамда жойлардаги маънавият ва маърифат марказларида ишлаш;*

- *ишлаб чиқариш соҳасида мактабгача таълим педагогикаси, ўқитишнинг дидактик воситалари, таълимнинг электрон воситаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш.*

- *фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.*

1.2.3. *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- *ташкилий-педагогик бошқарув фаолият;*
- *педагогик фаолият ва таълим хизмати кўрсатиш;*
- *илмий-тадқиқот фаолияти;*
- *маънавий-маърифий фаолият;*
- *тадбиркорлик;*

Таълим йўналиши йўналишлари бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари:

Битирувчилар касбий қайта тайёрлашдан ўтгандан кейин олий, умумий ўрта таълим, ўрта махсус ва касб-ҳунар таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган турдош (соҳага мос) фанларни ўқитиш имкониятига эга бўлади.

1.2.4. *60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Педагогик фаолиятида:

- ўқув жараёнини режалаштириш: ДТС ва ЎД ларининг мақсадларига мувофиқ ўқув режа ишлаб чиқиш, ўқувчиларнинг эҳтиёжлари ва қизиқишларидан келиб чиқиб ўқув дастурларини мослаштириш, фанларни корреляция ва интеграция тамойилларига кўра режалаштириш, дарснинг аниқ мақсад ва натижаларига кўра дарс режасини ишлаб чиқиш, дифференциал ёндашув асосида дарс шакллари ва усулларини режалаштириш, ўқув, намойиш ва тарқатма материаллардан фойдаланишни режалаштириш;

- таълим самарадорлигини таъминлаш: дарс мақсадларига кўра ўқувчилар имкониятидан келиб чиқиб вазифаларни белгилаш, дарс мавзусига мос намойиш ва тарқатма материаллардан фойдаланиш, дарсда вақт тақсимотини тўғри режалаштириш, таълим жараёнида АКТдан унумли фойдаланиш, ўқувчиларнинг ўзлаштириш натижаларига кўра дарсни ташкил этиш ва таълим беришдаги ёндашувларнинг самарадорлигини таҳлил қилиш, ўқувчиларнинг таълимий мақсадлари ва ёш хусусиятларига мос келадиган ўқитиш усуллари ва ёндашувларни танлаш, ўқитишнинг фаол усулларидан фойдаланиш, ўқувчиларнинг асосий компетенциялари ва ҳаётий кўникмаларини ривожлантиришга йўналтирилган усуллардан фойдаланиш, ўқувчиларнинг жамоавий ва лойиҳавий ишларини ташкил этишўз-ўзини назорат қилиш кўникмаларидан фойдаланиш, ўқувчиларга дифференциал ёрдам бериш, назария ва амалиёт уйғунлигини таъминлаш, ўқувчиларни мустақил фикрлаш имкониятини яратиш, дарсда мотивацияга эришиш, синфда самарали мулоқотга эришиш;

- ўзлаштиришни баҳолаш ва қайта алоқани тақдим этиш: таълим натижаларини баҳолаш учун турли усул ва воситалардан фойдаланиш, таълим натижаларини диагностика қилиш учун турли усул ва воситалардан фойдаланиш, таълим натижаларини таҳлил қилиш, дарс режаси ва усулларини мослаштиришда таҳлил натижаларидан фойдаланиш, баҳолаш мезонларини билиши ва амалда қўллай олиши, мавжуд муаммоларни аниқлай олиши ва таҳлил қилиш

- тарбиявий фаолиятни ташкил этиш: тарбиявий ишларнинг замонавий, интерактив шакл ва усулларини машғулот ҳамда синфдан ташқари ишларда қўллаш, тарбиявий ишларда ўқувчиларнинг жинси, ёши, маданий ва индивидуал хусусиятларини инобатга олиши, таълим муассасасининг устави ва ички тартиб қоиадаларига мувофиқ ўқувчилар учун аниқ одоб-ахлоқ қоидаларини ўрнатиш, ижтимоий соғлом мухитни ярата олиш, ўқувчиларда когнитив фаоллик, мустақиллик, ташаббускорлик, ижодкорлик фуқаролик позицияси, меҳнатга лаёқати, соғлом ва хавфсиз турмуш тарзи маданиятини ривожлантириш

- хавфсиз ривожлантирувчи таълим муҳитини яратиш ва таъминлаш: Ўқувчилар орасида ўзаро ҳурмат муҳитини яратиш, ўқувчиларга синф ҳаётида тенг имкониятлар яратса, низоли вазиятларда оптимал ечимли қарор чиқара олиши, ўқувчилар билан индивидуал ишлар олиб бориши, замонавий оммавий ахборот воситалари дунёсида хавфсиз ишлашга ёрдам бера олиш;

- ўз-ўзини ривожлантириш ва касбий ўсиш: мунтазам малака ошириш курсаридан ўтиш, фанга оид адабиётлар билан танишиб, янги билимларни амалиётда қўллаш, касбий фаолият юзасидан семинар ва тренингларда иштирок этиш ҳамда ташкил этиш, ўзаро дарсларда қатнашиш, дарсларни таҳлил қилиш, очиқ дарслар ўтказиш, касбий фаолиятда керакли ўзгаришларни амалга ошириш;

- ҳамкасблар ва таълим олувчиларнинг ота-оналари (уларнинг ўрнини босувчи шахслар) билан ҳамкорлик ўрнатиш: ўқувчиларнинг ота-оналарини (уларнинг ўрнини босувчи шахсларни) таълим жараёнига мактаб ҳаётига жалб қилиш, ўқувчиларнинг ота-оналарини (уларнинг ўрнини босувчи шахсларни) ўқувчиларни ривожланиши ва таълим муҳити тўғрисида қарор қабул қилишда иштирок этишга жалб этиш, тарбиявий муаммоларни ҳал қилишда ва ўқувчиларни ҳаётга тайёрлашда бошқа педагогик ходимлар ва мутахассислар, жамоат ташкилотлари ва бўлимлари (Ёшлар иттифоқи) билан ҳамкорлик қилиш;

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

– мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси таълим йўналиши, психология ва педагогика соҳасида илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

–мутахассислик фанларига доир интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш ҳамда амалиётга бевосита тадбиқ этиш;

–мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси фанларини ўқитиш методикаси таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;

–илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

–маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

–мутахассисликга доир тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Маънавий-маърифий фаолиятида:

–маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига миллий истиқлол ғоясини сингдириш;

–ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни юзага келтириш метод ва технологияларини билиши;

–глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;

–маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;

–миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний қадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Ташкилий-бошқарув фаолиятда:

–педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда таълим жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

–атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

–жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

–фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

–бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш қобилиятларига эга бўлиш.

1.2.5. Таълим йўналиши бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари:

Битирувчилар касбий қайта тайёрлашдан ўтгандан кейин олий, умумий ўрта таълим, ўрта махсус ва касб-ҳунар таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган турдош (соҳага мос) фанларни ўқитиш имкониятига эга бўлади

1.2.6. Таълимни давом эттириш имкониятлари

60110300 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси **бакалавриат** таълим йўналиши бўйича бакалавр ***60110300-Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси (Мактабгача таълим)*** магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. ***60113000 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси таълим*** таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1.Битирувчи қуйидаги умуммаданий компетенцияларга **эга бўлиши лозим:**

– Шахсий ўсишга интилишни шакллантириш ва объектив баҳолаш, шунингдек, таълим олувчиларнинг интеллектуал ривожланиш даражасини ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

– Ижтимоий ва касбий вазифаларни ҳал этишда умумкасбий ва мутахассислик фанларнинг асосий қоидалари ва методларидан самарали фойдалана олиш;.

– Она тилида ўз фикрларини тизимли ва эркин баён этиш, илмий матнлар билан ишлаш, оммавий нутқ сўзлаш учун она тили ва чет тилларидан бирида ёзма ва оғзаки нутқ кўникмаларини эгаллаганлик;

– Мулоқотга киришиш ва махсус матнларни тушуниш учун чет тиллардаги билимлардан фойдалана олиш;

– Ахборотни олиш, саралаш, сақлаш ва қайта ишлаш метод, усул ва воситаларидан фойдаланиш ва медиасаводхонлик; глобал компютер тармоқлар билан ишлаш кўникмаларига эгалик.

– Ижтимоий ўзаро ҳаракатга киришишда таълим иштирокчиларининг этномаданий ўзига хосликларини ҳисобга олиш.

– Ахлоқий меъёрлар ва маънавий маданиятни ўзлаштириш.

– Илмий тадқиқотларни ташкил этиш, илмий билиш ютуқларига эришиш тамойилларини англаш;

– Гигиена, меҳнат муҳофазаси ва ташқи таъсирлардан ҳимоя қилиш қоидалари талабларига мувофиқ, соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантиришга қобилиятлилик.

2.2. Касбий компетенциялар:

– Ўқув-тарбия жараёнини моделлаштириш ва уни таълим амалиётига татбиқ этиш;

– Турли ёш даврларида инсоннинг хулқ-атвори ва фаолиятини бошқаришнинг ўзига хосликлари, психик ва психофизиологик ривожланишнинг махсус қонуниятлари ҳамда индивидуал ўзига хосликларини ҳисобга олиш воситаларидан фойдланиш қобилиятига эгалик; ота-оналар(ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар) билан муносабатга кириша олиш;

– Психологик ва педагогик тадқиқотларнинг миқдор ва сифат методларини эгаллаганлик.

– Турли ёш гуруҳидаги болаларнинг ривожланиши, мулоқоти, фаолиятини ташхис этиш методларидан фойдаланиш қобилиятига эгалик;

– Ўқитиш, тарбия, ривожланишнинг турли назарияларига доир билимлар, таълимнинг турли босқичларида ўқитиш дастурларидан фойдаланиш қобилияти;

– Болаларнинг хилма-хил фаолиятини ташкил этиш усулларини эгаллаганлик;

– Таълим жараёни субъектларининг биргаликдаги ҳамкорликдаги фаолияти ва шахслараро ўзаро ҳаракатини ташкил этиш усулларини эгаллаганлик;

– Педагоглик касбининг юксак ижтимоий аҳамият касб этишини тушуниш, касбий этика тамойилларига риоя қилиш;

– Жамиятнинг ижтимоий-маданий тузилмасининг ўзига хосликлари, шунингдек, миллий тарбиянинг қонуният ва тамойилларини ҳисобга олган ҳолда, кўпмаданиятлилик муҳитида касбий фаолиятни ташкил этиш усулларини эгаллаш;

–Касбий вазифаларни ҳал этишда фанлараро ва ваколатли тузилмаларнинг биргаликдаги фаолиятида иштирок этишга қобилиятлилик;

–Касбий фаолиятда бола ҳуқуқлари тўғрисидаги асосий халқаро ва миллий меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдаланиш қобилияти;

–Танқидий фикрлаш методикасини ўзлаштирганлик;

–Инклюзив таълимга қадриятли муносабатнинг таркиб топганлиги; узоқ вақт даволанишга мухтож ўқувчилар билан ишлаш (госпитал педагогика) технологиясига эга бўлиши;

–Таълим олувчиларга ўзгарувчан меҳнат бозори талабларига мослашувчанликка доир компетенцияларни ривожлантиришга ёрдам берадиган ва фаол фуқаролик позициясини шакллантиришга имкон берадиган натижавийлик ва мобилликка йўналтирилган ўқитишга қобилиятлилик.

2.3. Фанга доир компетенциялар.

– ***60113000 – Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси йўналиши*** таълимининг ўзига хосликларини англаш, турли типдаги таълим муассасаларида ўқувчиларни ўқитишда узвийликни амалга ошириш воситаларини эгаллаганлик;

– мутахассисликнинг назарияси ва амалиёти доир замонавий билимларни эгаллаганлик;

– мутахассликка доир билим, кўникма ва малакаларни қўллай олиш ҳамда эгалланган таянч билимларни ўқувчиларга етказиш қобилияти;

– мутахассислик фанларидан соҳанинг назарий асосларини пухта эгаллаган бўлиши ва ундан турдош тармоқларда самарали фойдалана олиши;

– мактабгача педагогика ва методика фанларини ўқитишда намунавий инновацион технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

– ўқув фанларини ўқитиш методикасини эгаллаш, электрон ўқитиш воситаларидан самарали фойдаланиш;

– замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноаънанавий ўқув машғулотларини ўтказиш;

– ўқитилаётган фанлар бўйича ўқув машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиши, тайёрлаш ва расмийлаштириш;

– ўқитилаётган фан бўйича ўқув машғулотларини ўтказиш учун ўқитишнинг дидактик воситаларидан фойдаланиш;

– Мактабгача таълимда психологик ва педагогик фанларини ўқитиш методикаси фанининг ривожланиши, тарихи, педагогик технологиялар, ўқитиш методлари, ўқитиш воситаларини амалиётга самарали қўллай олиши, таълимни ДТС меъёрлари, ўқув дастурларига кўра ташкил этиши, баҳолаш мезонларини тушуниши, халқаро баҳолаш тадқиқотларини билиши ва ўқувчиларнинг табиий-илмий саводхонлигини (PISA контекстлари) ривожлантириш фаолиятида замонавий таълим технологияларидан самарали фойдалана олиш кўникма ва малакаларига эга бўлиши;

Касбий квалификациялар:

мактабгача таълим ташкилотлари (давлат, нодавлат), меҳрибонлик уйларида тарбиячи педагог, психолог, услубчи;

ихтисослашган мактаблар, лицей ва профессионал таълим муассасаларида мутахассислик ва қўшимча мутахассислик (квалификация) фанларидан дарс бериш, таълим тизимида методист, ишлаб чиқариш объектлари ва ташкилотларда лаборант, фанлар академияларида лаборант-тадқиқотчи мутахассис квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

Малака талабини ишлаб чиқишда фойдаланилган касб стандарти:

Касб стандарти номи	Касбий фаолият тури	Касб стандартининг қайд қилиш рақами	Касб стандартини амалиётга жорий этиш санаси
Умумий ўрта таълим мактаб ўқитувчиси	Умумий ўрта таълим педагогик фаолият	Р.003.1286/И-21	23.08.2021 №332 ИЧ

Манба: Касб стандартлари реестри. *Манба: Касб стандартлари реестри, https://prof-standart.uz/uz/profStandart/1291*

Илова

60110300 –*Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси* бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Фан коди	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юклама-нинг хажми, соатларда
	Мажбурий фанлар	
PsNTM1112	Психология назарияси ва тарихи	4020
PedNTM1114	Педагогика назарияси ва тарихи	300
O'EYT104	Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	300
MSVAX104	Медиасаводхонлик ва ахборот маданияти	120
MTTPM1124	Мактабгача таълим - тарбия педагогикаси1	120
MTTP210	Мактабгача таълим - тарбия педагогикаси2	300
IjPdM1310	Ижтимоий педагогика	240
IPsixM1308	Ижтимоий психология	240
BPsPdM1408	Болалар психологияси ва психодиагностикаси	240
InkT.GP204	Инклюзив таълим. Госпитал педагогика	120
XMTZTM1304	Хорижда мактабгача таълимнинг замонавий тизимлари	120
OPedM1510	Оила педагогикаси	120
MTXM1510	Мактабгача таълим хусусий методикаси1	300
BPsPd304	Болалар психологияси ва психодиагностикаси	300
PedM304	Педагогик маҳорат	120
MTXM411	Мактабгача таълим хусусий методикаси II	120
TIMT1706	Тарбиявий ишлар методикаси	360
PdPsFO'T1706	Педагогик ва психологик фанлар ўқитиш методикаси	180
U24188479	Узлуксиз таълимдаги тенденциялар ва замонавий ёндашувлар	180
MTBM1510	Мактабгача таълимда бошқарув ва менежмент	60
	Танлов фанлар	240
	ҲАММАСИ	2100
	Амалиёт	6120
	Жами	1080
		7200

Библиографик маълумотлар

УДК: 002: 651. 1/7

Гурух Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режаси ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, ўқув режа, модуль, амалиёт, амалиёт объекти, ташкилий-бошқарув фаолияти, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, мактабгача таълим ташкилоти, аттестация, таътил, малакавий амалиёт, битирув малакавий иши.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат педагогика университети

Ректор _____А.Киргизбаев

202__ йил «_____»_____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

ОЎМТВ ҳузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор _____Ш.У.Якубов

202__ йил «_____»_____

М.Ў.

Кадрлар буюртмачиси:

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳузуридаги Республика таълим маркази

Директор _____Ш.Ш.Саттаров

202__йил «_____»_____

М.Ў.

Жиззах давлат педагогика Университети

Ректор _____

2022 йил «_____» _____

М.Ў.

Қўқон давлат педагогика институти

Ректор _____

2022 йил «_____»_____

М.Ў.

60110300- Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси
бакалавриат таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган
малака талаби мазмуни бўйича ишчи гуруҳи

№	**Ишчи гурух раиси ва аъзолари**	**аъзоларнинг Ф.И.Ш**	**Лавозими, илмий даражаси ва унвони**	**Имзо**
1	раис	Х.Ш.Кадиров	Низомий номидаги ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректори	
2	раис ўринбосари	М.Т.Ҳамдамова	Низомий номидаги ТДПУ Мактабгача таълим факультети декани	
3	аъзо	М.Н.Аъзамова	Низомий номидаги ТДПУ Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси кафедраси мудири	
4	аъзо	Л.Р.Миржалолова	Низомий номидаги Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси кафедраси доценти, п.ф.н.	
5	аъзо	Ё.Ў.Ирисбоева	Низомий номидаги Мактабгача таълим психологияси ва педагогикаси кафедраси катта ўқитувчиси	

Ўқув ишлари бўйича проректор Х.Ш.Кадиров

Ўқув-методик бошқарма бошлиғи Ғ.А.Абдилакимов

Ўқув-меъёрий ҳужжатларни
такомиллаштириш бўлими бошлиғи Б.Дж.Саттарова

Факультет декани М.Т.Ҳамдамова